

РЕШЕНИЕ

№ 30523

гр. София, 31.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 2 състав, в
публично заседание на 02.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Иванова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разглежда дело номер **5640** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България, вр. чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на Л. И. З., гражданка на О. кралство Великобритания и С. И., чрез адв. К. П. Ш. срещу Отказ за издаване на Виза Д по заявление №26000225/02.03.2026г .
Твърди се, че отказът е издаден при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Посочва се, че и двете наказателни постановления, послужили като основание за отказа, са издадени след издаване на последното разрешение за пребиваване. Твърди се, че отказът нарушава правото ѝ на зачитане на личния и семеен живот по чл. 8 от Конвенцията, правото на образование по чл. 2 от Протокол № 1 към Конвенцията, и в нарушение с принципа на съразмерност по чл. 6 АПК.
В съдебно заседание жалбоподателката е представлявана от адв.И., който поддържа жалбата и изложените в нея съображения и моли същата да бъде уважена.
Ответникът – Консул на Република България в Л., Обединено кралство Великобритания и С. И., не е представяван в съдебно заседание и не е заявил становище по жалбата.
Административен съд София-град, след като се запозна със становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:
Жалбоподателката е подала Заявление за издаване на виза тип Д на 02.03.2026 г. № LON26000225. Посочена е цел на издаване на визата – образование, като студент в Медицински университет С..
На 14.04.2026 г. е издаден отказ, Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, издаден от Н. З. – консул. В Акта е посочено, че визата е отказана на основание чл. 10, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ, поради това, че са налице данни, че през

последните 5 години чужденецът е нарушил граничния, паспортно-визовия, валутния или митническият режим на Република България.

Посочено е, че при извършена проверка, при предишното си пребиваване апликантката е нарушила паспортно-визовия режим, за което са издадени наказателни постановления № 60/25.01.2023 г. и № 120/06.02.2024 г.

По делото са представени доказателства, че апликантката е записана за редовен студент в МУ-С. на 22.10.2021 г. с продължителност на обучението шест години (л.34).

По делото е представено и писмо рег. № М-4827/11.06.2026 г. на ДАНС, видно от което агенцията е изразила отрицателно становище в хода на съгласувателната процедура, тъй като е установено, че чуждата гражданка има издадени наказателни постановления № 60/25.01.2023 г. за нарушение на чл. 48, ал. 1, т. 3 ЗЧРБ и № 120/06.02.2024 г. за същото нарушение. Съгласно сочената за нарушена разпоредба се наказва с глоба от 500 до 5000 лева чужденец, който е останал в страната след изтичането на срока за пребиваване.

При така установената фактическа обстановка, Съдът намира жалбата на Л. И. З., гражданка на О. кралство Великобритания и С. И. за неоснователна, поради следното:

По силата на чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ отказите за издаване на визи за дългосрочно пребиваване не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. Видно от текста на жалбата до съдът, жалбоподателката се е позовала на обстоятелства касаещи нарушаването на права по ЕКЗПЧОС чл. 8 и чл. 2 от Протокол 1 към Конвенцията. Предвид изложеното настоящият състав приема, че жалбата, попада в предвиденото в закона изключение, същата е допустима и следва да бъде разгледана по същество по изложените в нея основания. Същата е в срок и е процесуално допустима.

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е установен в Закона за чужденците в Република България. Изрично изискване за влизане на територията на страната на чужд гражданин, който не е гражданин на държава – членка на ЕС, е да притежава валидно издадена виза. Съгласно чл. 9 ЗЧРБ, визата е разрешение за влизане и пребиваване или летищен транзит. Разпоредбата на чл. 9а ЗЧРБ регламентира както видовете, издавани визи за пребиваване на територията на страната, така и органът, който е компетентен да ги издаде – съответното дипломатическо или консулско представителство на Република България, съгласно чл. 9 ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визов режим (НУРИВОВР).

Съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ, оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерството на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл.9е, ал.1.

Оспореният отказ е издаден от компетентен орган с оглед представените заповеди - № 95-00-26/16.01.2025 г. (л.14), с която Министърът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 ЗЧРБ; и № АВ-02-06/20.01.2025 г. на посланика на България в Л., , с която на Н. З., първи секретар, нотифициран, консул в Консулска служба в Посолството на Република България в Л., е възложено да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри по образец съгл. прил. 7 към чл. 34 НУРИВОВР, вр. прил. № VI към чл. 32 от Визовия кодекс.

Съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ, посочена като правно основание за издаване на оспорения административен акт, се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато има данни, че през последните 5 години е нарушил граничния, паспортно-визовия, валутния или митническия режим на Република България.

В случая не се спори, че по отношение на жалбоподателката са издадени 2 бр. наказателни постановления за нарушения на паспортно-визовия режим - № 60/25.01.2023 г. за нарушение на чл. 48, ал. 1, т. 3 ЗЧРБ и № 120/06.02.2024 г. за същото нарушение. С оглед на това съдът намира, че жалбоподателката нееднократно е нарушавала правилата за паспортно-визовия режим, за което е била санкционирана, поради което са налице материалноправните предпоставки за отказа. Действително, ответникът не е представил наказателните постановления и същите не са приложени по преписката, но извод за тяхното издаване е както оспорения отказ, така и становището на ДАНС, в което са посочени номерата на постановленията.

Не се споделят възраженията за нарушение на чл. 8 от Конвенцията. Съгласно Член 8, §1 всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция, а според §2 намесата на държавните власти в ползването на това право е недопустима освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. С посочената норма са очертани рамките, в които, при спазване на принципа на съразмерност, е допустимо нарушаване на правото на личен и семеен живот при най-малко засягане на правата и законните интереси на лицата. Във всеки отделен случай следва да се прецени дали намесата е в съответствие с изискванията на чл. 8, § 2 ЕКПЧ, а именно дали е предвидена в закона, преследва легитимна цел и е необходима в едно демократично общество. Оспорващата твърди, че с постановленията отказ е нарушено правото ѝ на личен, гарантирано от чл. 8, § 1 ЕКПЧ, тъй като била записала да следва висше образование в Република България. В разглеждания случай безспорно държавата се намесва в правото на семеен живот на заявителя, но тази намеса е предвидена в закона – чл. 26, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 10, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ, и преследва легитимна цел, а именно да се попречи на чужденци, които са нарушили граничния, паспортно-визовия, валутния или митническия режим на Република България, да се установят в държавата за продължително време. Според практиката на ЕСПЧ член 8 не може да се тълкува като гарантиращ правото на определен вид разрешение за пребиваване, като за всеки конкретен случай следва да се преценява необходимостта и пропорционалността на намесата в правото на личен и семеен живот. В тази връзка, основанийето за отказа е именно личното поведение на жалбоподателката, която двукратно е санкционирана за нарушение на паспортно-визовия режим. Съгласно принципа, че никой не може да черпи права от собственото си недобросъвестно поведение, след като двукратно жалбоподателката е нарушавала паспортно-визовия режим и е санкционирана за това, което обстоятелство не се оспорва в жалбата, то не следва и защитата на личния ѝ живот да надделява над легитимната намеса в него от страна на държавата, която има правото да откаже издаването на виза на чужденец, който нарушава правилата на тази държава.

Не е налице и нарушение на чл. 2 от Протокол 1 към Конвенцията. Според тази разпоредба, озаглавена Право на образование никой не може да бъде лишен от правото на образование. При изпълнението на функциите, поети от нея в областта на образованието и обучението, държавата уважава правото на родителите да дават на своите деца образование и обучение в съответствие със своите религиозни и философски убеждения. В конкретния случай държавата не лишава жалбоподателката Л. И. З. от право на образование. Същото може да бъде упражнено и

упражнявано след получаване на виза. Отново следва да се посочи, че отказът е мотивиран с обстоятелства, настъпили изключително поради поведението на самата жалбоподателка. В т. 32 на Решение от 27 май 2014 г., четвърто отделение на ЕСПЧ - Дело В. В. срещу България, Съдът посочва, „че, независимо от неговата важност, правото на образование не е абсолютно и може да бъде обект на ограничения. При условие, че няма вреда за същината на правото, тези ограничения са разрешени по подразбиране, тъй като правото на достъп "по своето естество, следва да бъде уредено от държавата". За да се гарантира, че наложените ограничения не ограничават въпросното право до степен, която да накърнява самата му същност и го лишава от неговата ефективност, Съдът трябва да се убеди, че те са предвидими за засегнатите и преследват легитимна цел. Все пак, обратно на позицията по отношение на чл. от 8 до 11 от Конвенцията, той не е обвързан с изчерпателен списък на "легитимни цели" по смисъла на чл. 2 от Протокол № 1. Освен това ограничението ще бъде съвместимо с чл. 2 от Протокол № 1, само ако има разумна пропорционалност между използваните средства и целта, която трябва да бъде постигната. Въпреки че окончателното решение по отношение на спазването на изискванията на Конвенцията принадлежи на Съда, договарящите държави се ползват с определена свобода на преценка в тази област“. В този смисъл държавата е създавала условия граждани от трети страни да имат достъп до образование, каквото жалбоподателката е упражнила и е записала през 2021 г. като редовен студент в МУ-С.. Правото на образование не е отнето или ограничено в степен да не може да бъде упражнено, тъй като жалбоподателката може да продължи образованието си в избрана от нея друга държава. Процесният отказ за издаване на виза е обусловен от нееднократното нарушаване на паспортно-визовия режим, с което жалбоподателката сама се е поставила в положение, да не може да получи исканата виза. Отказът за издаване на виза е предвидимо следствие от несъобразяването с установените правила на територията на Република България. Нещо повече, нарушаването на този режим не е инцидентно, а двукратно, поради което може да се приеме, че е налице едно формирано отношение на неуважение към правилата и съзнателното им неспазване. Поради това съдът намира, че не е налице нарушение на правото на образование. Както се спомена, налице е държавна намеса, но тя е предвидена в закона и преследва легитимна цел, а именно недопускане да пребивават на територията на държавата граждани на трети страни, които са нарушили паспортно-визовия режим на страната. С оглед на това не е налице противоречие и с целта на закона. Отказът не е и непропорционален и несъобразен с принципа на съразмерност, доколкото същият е очаквано, предвидимо следствие от собственото поведение на жалбоподателката, поради което не може да се приеме, че същият е непропорционален на преследваната от закона цел или засяга правата и в значително по-висока степен. В обобщение съдът намира, че постановеният отказ е законосъобразен по всички критерии на чл. 146 АПК, поради което е дължимо отхвърляне на жалбата. Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 и ал. 2 АПК, Съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Л. И. З., гражданка на О. кралство Великобритания и С. И., чрез адв. К. П. Ш. срещу Отказ за издаване на Виза Д от 14.04.2026 г. по заявление №26000225/02.03.2026г .
РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

